

20.5.2024 (M)

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	0	4	9
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	2
---	---	---	---

B.Ed. (General) 2nd Semester**(2054)****PEDAGOGY OF ECONOMICS (In all Mediums)****(Same for USOL Candidates of 2nd Sem.)****Paper : P2.1/2.2 Opt. (IV)****Time Allowed : Three Hours]****[Maximum Marks : 40****Note :—** Attempt *five* questions in all, selecting at least *one* question each from Units I—IV. Question No. 9 (Unit V) is compulsory.**UNIT—I**

1. Discuss in detail the format of Constructivist approach of lesson planning in pedagogy of Economics. 8
2. What is the importance of Unit Planning in pedagogy of Economics ? Discuss the components of Unit plan in detail. 4+4

UNIT—II

3. Explain the classification of teaching learning material and its utility in pedagogy of Economics with special reference to Edgar Dale's Cone of Experiences. 4+4
4. Write a detailed note on the following learning resources of teaching of Economics : 4+4
 - (a) Specimens
 - (b) Multimedia.

UNIT—III

5. Discuss the use of Rubrics and Portfolio as tools of assesement in pedagogy of Economics. 4+4

6. Write a detailed note on the strengths and limitations of Open Book system. 4+4

UNIT—IV

7. Explain with an example how can one exercise the :
 (a) Right to Choose
 (b) Right to Information. 4+4
8. Why do we need food security ? Explain the measures adopted by the Government of India to achieve self-sufficiency in India. 4+4

UNIT—V

9. Write short notes on the following :—
 (a) Steps of Annual plan for pedagogy of Economics.
 (b) Importance of Models as teaching aid.
 (c) Need of Secondary learning resources.
 (d) Concept of Globalisation. 8

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- सभी में से पांच प्रश्न करें, यूनिट I से IV प्रत्येक में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करें। प्रश्न नं. 9 (यूनिट-V) अनिवार्य है।

यूनिट-I

1. अर्थशास्त्र के शिक्षणशास्त्र में पाठ योजना के रचनावादी दृष्टिकोण के प्रारूप पर विस्तार से चर्चा करें। 8
2. अर्थशास्त्र के शिक्षणशास्त्र में इकाई योजना का क्या महत्व है ? इकाई योजना के घटकों पर विस्तार से चर्चा करें। 4+4

यूनिट-II

3. एडगर डेल के कोन ऑफ एक्सपीरियंस के विशेष संदर्भ में शिक्षण अधिगम सामग्री के वर्गीकरण और अर्थशास्त्र के शिक्षणशास्त्र में इसकी उपयोगिता की व्याख्या करें। 4+4

4. अर्थशास्त्र के शिक्षण के निम्नलिखित शिक्षण संसाधनों पर एक विस्तृत नोट लिखें :
 (a) नमूने
 (b) मल्टीमीडिया। 4+4

यूनिट-III

5. अर्थशास्त्र के शिक्षणशास्त्र में मूल्यांकन के साधनों के रूप में रुब्रिक्स और पोर्टफोलियो के उपयोग पर चर्चा करें। 4+4
6. ओपन बुक प्रणाली की स्ट्रेन्थ और लिमिटेशन पर एक विस्तृत नोट लिखें। 4+4

यूनिट-IV

7. एक उदाहरण देकर समझाएं कि कोई इसका प्रयोग कैसे कर सकता है :
 (a) चुनने का अधिकार
 (b) सूचना का अधिकार। 4+4
8. खाद्य सुरक्षा की आवश्यकता हमें क्यों है ? भारत में आत्मनिर्भरता प्राप्त करने के लिए भारत सरकार द्वारा अपनाए गए उपायों की व्याख्या करें। 4+4

यूनिट-V

9. निम्नलिखित पर संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखें :
 (a) अर्थशास्त्र के शिक्षणशास्त्र के लिए वार्षिक योजना के चरण।
 (b) शिक्षण सहायता के रूप में मॉडलों का महत्व।
 (c) माध्यमिक शिक्षण संसाधनों की आवश्यकता।
 (d) वैश्वीकरण की अवधारणा। 8

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :- सਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਯੂਨਿਟ I-IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 9 (ਯੂਨਿਟ-V) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰੂਪ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

2. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਯੂਨਿਟ ਪਲੈਨਿੰਗ ਦਾ ਕੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ? ਯੂਨਿਟ ਪਲਾਨ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4+4

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਐਡਗਰ ਡੇਲ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਕੋਨ ਦੇ ਵੇਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਨ-ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 4+4
4. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿੱਖਣ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(a) ਨਮੂਨੇ
(b) ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ। 4+4

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ ਰੁਬਰਿਕਸ ਅਤੇ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4+4
6. ਚਿਪਨ ਬੁੱਕ ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4+4

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ :
(a) ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
(b) ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 4+4
8. ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 4+4

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(a) ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪਤਾਅ।
(b) ਅਧਿਆਪਨ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਮਾਡਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
(c) ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ।
(d) ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। 8